

Posamezna številka 1 Din mesečno, če se sprejema list v upravi, naročnina 4 Din, na dom in po pošti dostavljen list 5 Din. - Celoletna naročnina je 50 Din, polletna 25 Din četrtletna 13 Din. Cene inšeratom po dogovoru

PONEDELJSKI

SCOUENECC

Uredništvo: Kopitarjeva ul. št. 6/III. Telefon št. 2050 in 2996. — List izhaja vsak ponedeljek

Uprava: Kopitarjeva ulica št. 6. Poštni ček, račun Ljubljana 15.179. Telefon št. 2997

Medtem ko Evropa razjeda Abesinijo

Japonska drobi Kitajsko

Notranja Mongolija - neodvisna država Sunek proti sovjetski Rusiji

V zvezi z umorom predsednika kitajske vlade Vančineja bo naslednje poročilo služilo kot dragocen doprinos k razumevanju političnega ozadja vseh dogajanj na Daljnem vzhodu.

London, 3. novembra. TG. Reuter poroča iz Tokia, da se je Japonski po dolgih mesecih posrečilo napraviti zopet odločen korak naprej v prodiranju v notranjost Kitaja.

V Notranji Mongoliji, ki nadaljuje proti zapadu ozemlje Mandžurije in Tjencina, so japonski agenti uspeli pregovoriti vplivnega kneza Juna, ki je pred dobrima dvema mesecema na nasvet japonskih vojaških krogov ustanovil »narodni svet Notranje Mongolije« in sebe proglasil za njegovega predsednika, da je s proglasom na narod oklical neodvisnost Notranje Mongolije in ustanovitev posebne neodvisne države, o kateri še ne pove, če bo monarhija ali republika. V svojem proglasu pravi knez Jun, da mora narod Notranje Mongolije slediti zgledu Mandžurije, ki si je ustanovila svojo neodvisno cesarstvo, ki pridobiva vsak dan na razmahu in vsestranskem napredku. Knez Jun navaja tudi, da se nahaja na mejah Notranje Mongolije neizprosni sovražniki, proti kateremu se mora narod zavarovati na ta način, da se odtrga od nesposobne in slabotne vlade v Nan-kingu ter se osloni na mlado Mandžurijo. Proglas napoveduje velike reforme, predvsem skli-

canje velikega narodnega sveta, ki bo odločil o obliki države in o njeni politiki. Proglas je s knezom Junom vred podpisal tudi tajnik narodnega sveta Deo-lu.

Angleška agencija Reuter pristavlja, da je japonska vlada zato tako hitela s proglasitvijo neodvisne države Notranje Mongolije, ker jo je k temu izzvala ustanovitev sovjetske republike v Turkestanu in nevarnost, da Sovjeti v doglednem času ne proglasijo »udi neodvisnost Zunanje Mongolije, ki bi se kot neodvisna republika vključila v zvezo sovjetskih republik. Japonska diplomacija kakor tudi generalni štab dobro veda, da bodo neke na kitajskem ozemlju treli drug na drugega interesi Japonske in Rusije in se zato trudi, da bi bila potresna črta čim dalje v notranjosti Kitaja in ne neposredno na mandžurskih mejah. (Tudi tajni dogovor, ki je bil nedavno sklenjen med nankinško kitajsko vlado in sovjetsko vlado glede sodelovanja obeh držav v organizaciji severnih in zapadnih kitajskih pokrajin, kot je »Slovenec« že poročal, je brez dvoma pospeševalno vplival na Japonce, da so hiteli z »samosvojitvijo« Notranje Mongolije. — Op. ured.)

Japonska igra sedaj, ko je Evropa zaposlena z abesinskim sporom, sploh zanimivo vlogo. »Times« pišejo o tem in pravijo, da so vsi pričakovali, da bo Japonska zavzela kakšno določeno stališče za ali proti Abesiniji. Toda kdor

je tako mislil, se je varal. Japonsko brigado evropske zadeve le v toliko, ker so jo napram sovjetski Rusiji znatno razbremenile, odkar je Rusija vsa v Evropi, in ker bo sedanjo priliko izkoristila, da zasede vsa tržišča, ki so jih imeli Italijani na Daljnem vzhodu. Japonska industrija je zažvela, kot da bi bila prebujena z magično palico. Japonska diplomacija pa ima še en važen razlog, da izkoristi mednarodno-politično konjunkturo. Japonska hoče sedaj postaviti nas Angleže, pravijo »Times«, pred izbero, da postanemo na Daljnem vzhodu njeni zavezniki, ali pa nasprotniki. Srednje črte nočejo več pripoznati. In angleško zavezništvo si Japonci predstavljajo tako, da bo Anglija japonski industriji odprla svoje trge in da ji bo pomagala, da si osvoji otočje v Tihem oceanu, ki je za Japonsko življenjsko potrebno. Zanimive perspektive...

Čankajšek proti Japoncem

Tokio, 4. nov. TG. V japonskih dobro poučenih krogih trdijo, da bo imel umor kitajskega ministrskega predsednika za posledico, da se bo na Kitajskem organiziral odločnejši odpor proti japonskemu vdiranju. Vodstvo tega odpora da bo sedaj prevzel maršal Čankajšek, ki bo poveril vrhovno poveljstvo nad vsemi severnimi kitajskimi četami odločnemu generalu Janšihvangu. Japonska mora biti pripravljena, da ne postane žrtev presenečenj.

Kralj Jurij II.

Knez-namestnik Pavle v domovini

Ljubljana, 3. nov. Nocoj se je vrnil v domovino Nj. kr. Vis. knez-namestnik Pavle, ki je bil zadnji čas v Parizu in Londonu, kjer je imel razgovore z vodilnimi državniki. Kneza-namestnika je na kolodvoru pričakoval ban dr. Marko Natlačen ter drugi ljubljanski dostojanstveniki. Takoj po prihodu v Ljubljano je knez-namestnik nadaljeval svojo pot v Belgrad.

cesarici prvo angleško poljsko bolnišnico za Abesinijo. Bolnišnico je poklonila lady Barton, Cesar in cesarica sta se za to človekoljubno delo zahvalila soprogu angleškega poslanika.

Francoska poročila Olenziva na severu v teku

Pariz, 3. nov. AA. Havas poročuje tole poročilo svojega posebnega vojnega dopisnika s severnega bojišča:

Italijanska olenziva na tigrejškem bojišču bo vojaški podvig največjega obsega. Prvi cilj tega prodiranja bo Hausien, ki obvladuje vso bliznjo in daljnjo okolico in ki leži 2000 m visoko. Iz tega izhaja, da bodo nove operacije zahtevale od italijanskih čet velike napore. Glavni ofenzivni sunek je namenjen armadnemu koru generala Santinija. Verjetno je, da bodo pri tem sodelovale tudi čete generala Malavigne, ki brani odsek pri Adui. Verjetno je, da bo v te boje posegel tudi general Graziani, glavni poveljnik na južnem somalijskem bojišču.

V prvih vrstah ofenzive proti Makali bodo oddelki Danakilev iz zasedenih krajev, ki so se javili nad prostovoljce in ki so zdaj prideljeni italijanskim kolonialnim četam iz Eritrije, tako zvanim »askarijem«. Tem četam poveljuje general Martotti, Danakileci so navdušeni za borbo proti Abesincem, ker jih strašno sovražijo. Danakileci imajo posebno uniformo, ki je podobna uniformi škotskih polkov v Veliki Britaniji in ki daje tem bojovnikom posebno slikovit izgled. Izbran bataljon Danakilev je izročen poveljstvu polkovnika Lorunzinja, ki je svoj čas kot mlad oficir zaslovel s svojimi junaštvii v Kirenajki.

Pariz, 3. nov. AA. Havasov poročevalec na tigrejškem bojišču javlja, da se priprave za nadaljevanje prodiranja živahno dokončujejo. Italijansko letalstvo je izvršilo razne izvidniške poletje v Danakaliji. Tod pa ni odkrilo ničesar posebnega. Pravijo, da je ras Kasa krenil s svojimi četami z naglimi pohodi od Tanskega jezera k jezeru Asangi. Tam se namerava združiti z armado 100.000 vojakov, ki je zbrana kakih 170 zračne črte južno od Makale. General de Bono je objavil dekret, s katerim uvaja v vseh zasedenih krajih organizacijski statut za Eritrejo.

Križarska vojna proti blagu tujega izvora

Rim, 3. novembra. AA. Po vsej državi se je začela prava križarska vojna proti živežu in blagu tujega izvora in celo proti tujim besevdam. Radi bližnjega izvajanja gospodarskih sankcij poziva uradno glasilo fašistične trgovske zveze, resolucijo, ki poziva industrije in trgovce, naj uvedejo tovarniške zaščitne znamke z italijanskimi imeni in besedili. Pred trgovinami, v katerih prodajajo tuje blago, so nalepljeni letaki, ki pozivajo občinstvo, naj blaga ne kupuje. Mnogi trgovci v Rimu so iz svojih izložb odstranili napise v angleškem jeziku. Časopisje poziva čitatelje, naj trošijo same domače blago.

Naš berlinski poslanik Cinciar Markovitch

Plebiscit 98% za kralja

Atene, 3. novembra. AA. Atenska agencija poroča: Bivši predsednik vlade Caldaris je radi današnjega plebiscita izdal proglas na grški narod, v katerem ga poziva, naj potrdi s plebiscitom vzpostavitev monarhije, ki bo pospešila mir in napredek Grčije. V dolgi dobi monarhističnega režima, pravi Caldaris, je grško ljudstvo živelo srečno, 11 let republike pa je bila doba neprestanih državnih udarov.

Po mnenju vseh nepristranskih opazovalcev je značilna preusmeritev širokih slojev v korist kronane demokracije. Shodov regenta Kondilisa in bivšega predsednika vlade Caldarisa se je udeležilo po 100.000 ljudi in še več. Sami republikanci priznavajo, da so bili ti shodi ogromni in da so napravili najgloblji vtis. Takih navdušenih shodov dosedaj še ni bilo v Atenah.

Tak je bil tudi snočni shod v Pireju, na katerem je govoril Kondilis. Opomniti je treba, da so republikanci smatrali nekoč Pirej za svojo trdnjavo. Posebno vidna je preusmeritev prebivalstva za monarhijo na severnem Grškem, dalje med begunci in na otokih, ki so bili nekoč republikanske trdnjave. Za monarhijo pa je zdaj prav tako celinska Grčija in Peloponez. Tod so bili prebivalci že od nekdaj za dinastijo, kakor je potrdil podpredsednik vlade in zunanji minister Teotokis v svoji nedavni izjavi.

Iz vsega tega sledi, da opira ogromna večina grškega ljudstva svoje poglede v kraljestvo kot v edino možno ustanovo, ki lahko omogoči redno politično življenje in pomiritev Grkov in ozdravi javno življenje. Po poročilih iz vseh krajev se prebivalstvo z navdušenjem oklepa monarhije.

Vodstvo delavske stranke je obiskalo regenta Kondilisa in mu sporočilo, da bo delavska stranka sodelovala pri plebiscitu. Kondilis mu je odgovoril, da smejo delavci kakor vsi državljani razpolagati svobodno s svojo volilno pravico. Njegova vlada razume potrebo in zahteve delavstva. Če strokovni in produkcijski razredi čutijo potrebo, da je tre-

ba končno vzpostaviti mir in politično stalnost in če uvidevajo, da je to mogoče doseči samo s povratkom kralja, ki bo vrhovni razsodnik, potem, je dejal Kondilis, lahko računamo s tem, da bo izid plebiscita za obnovo monarhije vprav veličasten.

V izjavi tujim novinarjem regent Kondilis ponavlja, da bo Grčija v svoji zunanji politiki ohranila prijateljske odnose napram

Z abesinskih bojišč

Italijanska poročila Olenziva se je začela

Rim, 3. novembra. b. Današnji rimska »Stampa« se bavi z začetimi operacijami v smeri proti Makale. V poročilih posebnih italijanskih dopisnikov se je davi pričela velika olenziva, v kateri sodeluje tudi več tisoč askarijev. Prve italijanske vojaške sile so oddaljene še vedno 50 milj od svojega cilja, od mesta Makale. Med prvimi bojnimi vrstami se nahaja abesinski poglavar ras Guksa, ki vodi 1600 svojih pristašev proti četam svojega krvnega sovražnika rasa Sejuma.

Uradno poročilo št. 36

Rim, 3. novembra. c. Ministrstvo za propagando in tisk je objavilo 36. uradno sporočilo o vojnih operacijah v Vzhodni Afriki. To poročilo pravi, da se je na vseh frontah v Abesiniji začela ofenziva danes ob 6 zjutraj. Vse italijanske vrste vojske so začele z ofenzivo in napadajo v smeri proti Dolo in Makale. Tudi v Ogadenu naše čete uspešno napredujejo. Letala vrše svojo nalogo.

Rim, 3. novembra. AA. Odrejena je ofenziva na vseh bojiščih. Prvi ofenzivni prodor bodo izvršile čete armadnega kora generala Birole ter četa generala Santinija. Ras Guksa in njegove čete so bodo borile pod poveljstvom generala Santinija.

Makalo in Harar izpraznijo

Rim, 3. novembra. AA. Havas poroča: Italijanski listi objavljajo poročila, da so čete rasa Sejuma in rasa Nasibu dobile povelje, naj Makale in Harar izpraznijo.

Taktika abesinske vojske gre za tem, da bi Italijane zvalila z njihovih oporišč in da bi jih Abesinci napadli iznenada v težko prehodnih krajih Godžama. Po tej taktiki so se Abesinci ravnali že dozdaj. Zaradi tega Italijani nočejo nikamor prodirati, dokler niso uredili svoje prehranske službe. Sovražniku so italijanske domače patrulje za petami, in motre vsa njegova gibanja. To prodiranje italijanskih sprednjih straž ima tudi to prednost, da se morejo plemena dotičnih krajev postaviti na stran Italijanov. Neke plemena so Italijani tudi oborožili in jih porabljajo kot pomožne čete.

Angleška poročila Glavni udar z juga

London, 3. novembra. AA. Reuter poroča: Velika gibanja novih italijanskih čet proti tigrejškemu bojišču kažejo, da se bo začelo prodiranje, kakor hitro bodo Italijani smatrali, da so zadosti uredili dozdaj zasedene kraje in da se jim ni bati več presenečenj tigrejskih plemen, v zasedenih pokrajinah.

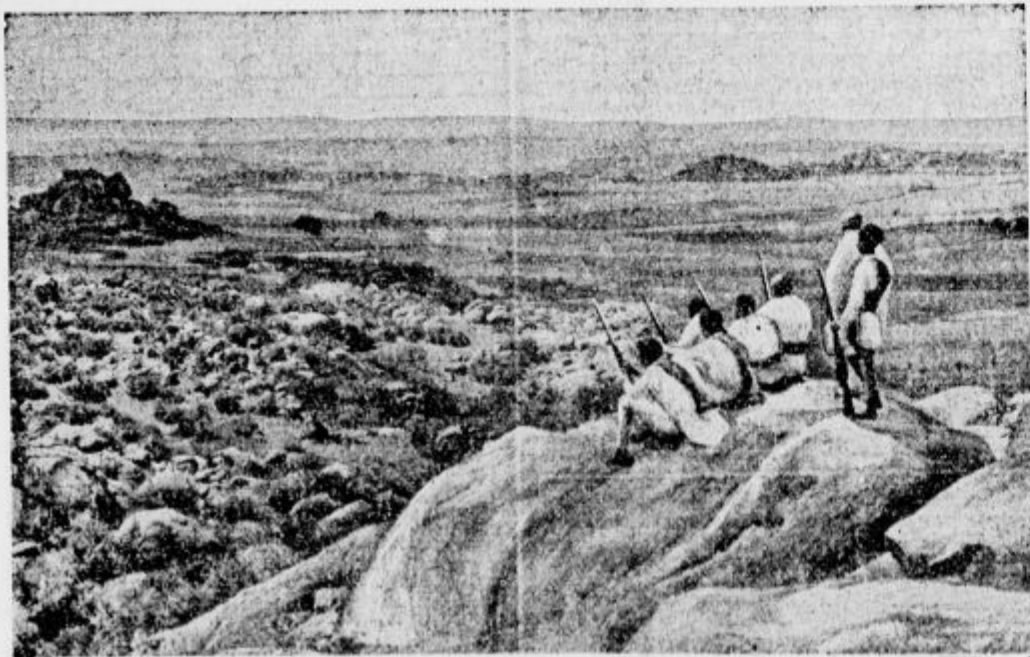
Italijanski pritisk na sever, kjer so zbrane močne sile abesinske vojske, je tako močan, da Abesinci ne morejo iz Desija poslati v Ogaden novih čet, ker se tam nahajajo motorizirane enote, ki tvorijo predstraže, čet generala Graziana. Njegove čete so prodrle čez polovico razdalje med mejo italijanske Somalije in abesinskimi oporišči v Džidžiji in Harariju.

Mnogi opazovalci so mnenja, da bo glavni udarec italijanskih čet prišel z juga, kjer poveljuje general Graziani vojski, ki ni manjša od vojske generala de Bona. Južna vojska pa je bolj gibčna, dočim če general de Bono udariti z levega krila. Tako si bosta oba generala pomagala drug drugemu.

Italijanski bombarderji razvijajo živahno delovanje v Ogadenu.

Reuterjev poročevalec v Addis Abebi pristavlja, da prihajajo z vseh odsekov, zlasti pa z odseka Musali poročila o manjših spopadih med patruljami. Abesinci v Danekilu napadajo italijanske predstraže. V Addis Abebi vztrajajo na tem, da so neredne domače čete, ki so se priključile Italiji in ki opravljajo izvidniško službo za Italijane, vkorakale v Makale. Uradno pa v Addis Abebi tega ne potrjujejo. V vladnih krogih trde, da so dokončane priprave za odhod abesinskega cesarja v Desije. Cesar bo odpoval iz abesinske prestolnice s karavano avtomobilov in mež okrog 10. novembra.

Addis Abeba, 3. nov. AA. Havas poroča: Lady Barton, soproga angleškega poslanika v Addis Abebi, je pokazala včeraj abesinskemu cesarju in

Abesinska predstraža na ogradenski fronti

Blagoslov mostu na Savi

Sava, 3. novembra. Končno smo danes dočakali dan, ko je bil otvorjen tako dolgo zaželeni most čez Savo. Slovensna blagoslovitev in otvoritev mostu se je izvršila danes dopoldne ob ogromni udeležbi ljudi iz bližnjih krajev. Most je bil ves v zastavah, obdajalo ga je več mlajev, na obeh bregovih pa sta bila postavljena slavoloka. Na levem bregu Save je bil pri mostu napravljen oltar, na mestnem nasipu pa so se zbrali odličniki, tako okrajni podnačelnik Vidmar iz Litije, banovinski tehnični referent za mostove in konstruktor mostu ing. Slavko Viher, graditelj stavbenik Mison iz Ljubljane, župniki, župani in drugi odličniki z sosednjih fara ter občin, gradbeni odbor, med katerim je bil tudi knez Windischgrätz, lastnik velikih gozdov okoli mostu.

Slavnost je začel g. Marko Drnovšek, ki je pozdravil vse goste, nato pa obujal spomine za 30 let nazaj in se zahvalil vsem, ki so žrtvovali trud in denar za zgraditev tega mostu. Nato je govoril župan g. Lajovic iz Litije o zgodovini tega mostu, okrajni pod-

načelnik g. Vidmar pa je sporočil čestitke oblasti. Zatem je župnik g. Siraj s Save blagoslovil novi most. Moški zbor s Poljsnika je zapel pozdravno pesem, železničarska godba »Sloga« pa je zaigrala državno himno. Nato je ing. Viher prestrigel državno zastavo, ki je zapirala prehod čez most. Prva je šla čez most skupina otrov in botrice novega mostu, kakih 50 po številu, ki so žrtvovali primerne zneske za pokritje stroškov.

Sv. mašo pri zaslanem oltarju je daroval župnik Siraj. Pri maši so sodelovali poljski pevci in godbeniki »Sloga«. Po prvem sv. evangeliju je imel župnik g. Siraj nagovor na vernike, naglašujoč velik gospodarski pomen novega mostu. Spominjal se je tudi prve smrtne žrtve tesarskega mojstra Golobarja, ki ga je pri gradnji ubil tram. Govornik je molil, da bi bila to zadnja žrtev mostu. Po sv. maši so pevci zapeli zahvalno pesem Bogu, nato pa si je vsa množica ogledala novi most, pri čemer je tolmačil konstruktor ing. Viher. Popoldne je bila domača zabava na Skrbčevem lesnem skladišču tik mostu.

Poslednja pot Janka Mlakarja

Maribor, 3. novembra.

Danes popoldne smo položili k večnemu počitku zemске ostanke železniškega uradnika Janka Mlakarja, ki je padel na dan Vseh svetnikov kot žrtev usodne prometne nesreče. Velicasten pogreb, kot ga je imelo v Mariboru še malo mož, je pokazal vso veliko priljubljenost, ki jo je pokojnik užival v širokem krogu svojih znancev in prijateljev. Na pokopališču pokopanih se je zbralo nekaj tisoč ljudi, ki so se zgrnili ob 3. ko se je pogreb pričel, pred mrtvašnico na mestnem pokopališču okrog krste s pokojnikom. Pogreb je vodil g. Marko Kranjc ob asistenci kapucinskega gardijana p. Marka Fiserja iz Studence in magdalenskega kaplana dr. Meška. V vrstah pogrebcev smo videli odlične predstavnike Maribora z županom dr. Juvanom in podžupanom Franom Zebotom na čelu, mnogostevilne pokojnikove stanovske tovariše — železniške uradnike, skoraj vse člane studenskega izobraževalnega društva, kateremu je pokojnik 8 let predsedoval, vse mnogostevilne sodelavce in sorodce v nešteti naših katoliških in narodnih in političnih organizacijah, v katerih je neumorno deloval itd. Na čelu žalnega sprevoda sta se vili v črno zaviti zastavi Prosvetnega društva v Studencih in Narodne obrambe. Moški pevski zbor »Maribor« je pod vodstvom kapelnika Gaspariča zapel žalostinko »Človek glej«, nato pa se je podal sprevod na magdalensko pokopališče, kjer so v vrsti novih grobov pripravili poslednji dom Janku Mlakarju. Nad odprto gomilo se je poslovil najprej Marko Kranjc, nato pa je izpregovoril tople zahvalne besede v imenu Prosvetnega društva v Studencih p. Marko Fiser. Franjo Zebot je v globoko občutenem govoru prikazal pokojnika kot vzornega katoliškega in slovenskega javnega delavca in organizatorja. V imenu Narodne obrambe je izpregovoril predsednik oblastnega odbora prof. dr. Dolar ter slavil pokojnega Mlakarja kot nesebičnega narodnega delavca. Tople besede govornikov in žalostinke »Maribor« so izvale mnogim solze v oči pri poslednjem slovesu od blagega moža, ki je v najlepši moški dobi tako tragično moral pod grudo. Bodi mu ohranjen trajen spomin!

Otvoritev umetniške razstave v Mariboru

Maribor, 3. novembra.

Pomemben kulturni dogodek današnjega dne je bila otvoritev slikarske in kiparske razstave v kazinski dvorani. Razstavljajo slikarji Jirak, Kos, Košir, Musić, Sirk in Trstenjak ter kiparji Kolbič, Sarnic in Stoviček. K otvoritvi se je zbralo ob enajstih mnogostevilno občinstvo. Med drugimi so bili navzoči zastopnik knezoškofa stolni kanonik dr. Mirt, mestni župan dr. Juvan, okrajna glavarja dr. Popović in dr. Šiska, prelat dr. Kovačič. Kratko otvoritveno besedo je imel predsednik Umetniškega kluba pisatelj dr. Šorli, ki je poudarjal kulturni pomen prireditve. Že danes se je videlo, da bodo umetniki z letošnjo svojo razstavo uspeli. Razstavljajo samo najboljša in zelo močna dela. Preseneča zlasti mladi Musić, ki v min vred pa obvladujejo razstavo Jirak, Sirk in Trstenjak. Tudi plastike dobro učinkujejo ter dokazujejo, da so imeli slikarji dober izbor, ko so povabili mlade kiparske umetnike v svojo sredo. Mariborskemu občinstvu tople priporočamo, da si ogleda razstavo, ki bo odprta še 14 dni. Umetnikom pa želimo tudi mnogo gromotnega uspeha.

Zveza rejcev malih živali

Ljubljana, 3. nov.

V društvenih prostorih pri Inkretu v Karlovici alici se je danes dopoldne vršil ustanovni občni zbor »Zveze društev rejcev malih živali«, ki so se ga udeležili zastopniki iz najbolj različnih krajev Slovenije. Zborovanju sta prisostvovala tudi tajnik »Zveze kuncerejskih društev« g. Štibl iz Zagreba in zastopnik banske uprave inž. Jelačin. Razpravo je vodil predsednik pripravljalnega odbora g. Kuntara iz Kočevja, ki je med drugim poročal tudi o pripravi za veliko razstavo malih živali, ki jo bo Zveza priredila v jeseni leta 1939 na velesejmu. Delo za ustanovitev Zveze pa je očrtal tajnik pripravljalnega odbora g. Inkret iz Senkovega turna, ki je v izčrpnem poročilu podal zgodovino rejskega prizadevanja na Slovenskem, na koncu pa je navedel, da bo Zvezi pristopilo po dosedanjih prijavah 27, deloma že orga-

niziranih, deloma pa snujočih se rejskih društev. Skupščina je soglasno odobrila predložena pravila, ki določajo Zvezi delovno področje za vso državo, ter poslovnik. Nato pa je bil izvoljen odbor, v katerem so gg.: predsednik Kuntara, podpredsednik Kelnaric in Hladnik, tajnik Inkret in blagajnik Mejač.

— Pri zaprtju, motnjah v prebavi vzemite jutraj na prazen želodec kozarec naravnega »Franz-Josef grenčice«.

Spominska plošča inž. J. Mačka

Lisično, 3. novembra.

Danes je bila v Lisičnem slovesno odkrita spominska plošča inž. Janezu Mačku, očetu dr. Vladimira Mačka. Ob tej priliki se je v Lisičnem zbralo ogromno število Slovencev in Hrvatov. Navzoča je bila tudi godba iz Zagreba in pevsko društvo »Zagreb«. Slavnost je otvoril predsednik pripravljalnega odbora dr. Dobovišek, govoril pa so še nekateri prvaki SDK in pa gospa Stipetič, soproga rektorja zagrebske univerze, ki je govorila v slovenskih. Gospa Stipetič je tudi odkrila spominsko ploščo. Vsi govorniki so poveljevali spomin pokojnega inženjerja Janeza Mačka, ki je bil odločen Slovenec. Dr. Maček pri proslavi ni bil navzoč.

Ljubljanska kronika

Ljubljana, 3. novembra.

Današnja nedelja je potekala v Ljubljani brez večjih zborovanj, edino zavarovalni strokovnjaki so imeli v Pokojniškem zavodu občni zbor svojega društva »Združenja aktuarjev kraljevine Jugoslavije«. Zborovanja se je udeležilo okoli 20 strokovnjakov iz vse države. Iz poslovnih poročil je bilo razvidno, da je združenje vneto sodelovalo pri raznih važnih vprašanjih, ki tičejo socialno, pokojniško, starostno, bolniško, življenjsko in nezgodno zavarovanje. G. Matjašič, namestnik glavnega ravnatelja SUZOR-ja, je imel strokovnjakom predavanje iz zavarovalne stroke. Pri volitvah je bil po večini izvoljen stari odbor s predsednikom g. Matjašičem na čelu. Popoldne so imeli zavarovalni strokovnjaki prijateljski sestanek pri »Ruskem carju« na Posavju. Strokovnjaki iz drugih krajev so odpotovali že noči.

Ali ste videli kulturni film »Priroda kot umetelja«, v katerem se predvaja izdelovanje umetne svile. Film se predvaja v kino Union dnevno od 1. do 7. novembra.

Umetnostna razstava arhitekturne plastike in oljnatih slik vedut stare Ljubljane v Jakopičevem paviljonu je odprta le še danes. Razstavljena dela prof. Franceta Kralja so zela splošno priznanje in občudovanje vseh dosedanjih obiskovalcev, priporočamo, da si jo še danes ogledate.

Preiskava proti vlomilcem. Tudi danes je policija z vso vneto nadaljevala preiskavo proti prijati vlomilski tolpi, ki jo je policija izsledila na praznik Vseh svetih. Glavnih krivcev v rokah še nima, pač pa ima za nima dobre sledi. Tako, da je upati, da ji pridejo v kratkem v roke. Množina pri prijatih članih tolpe — dosedaj jih je že sedem v zaporih — vedno bolj narašča ter se kriminalni urad čimdalje bolj spreminja v pravo skladišče nakradnega blaga. V zadnjih dnevih, zlasti na praznik Vseh svetih in v nedeljo poprej, je bilo v Ljubljani izvršenih tudi več tatv denarja in policija sedaj preiskuje, v koliko je ta tolpa pri teh vlomih in tatvinskih sodelovala. Ti vlomilci pa že imajo temeljite skušnje s policijo in orizajo samo tisto, kar se jim dokazati da. Nočejo pa priznati večjih vlovov, pri katerih so izginile na primer cele bale novega blaga, niti tatvin denarja. Policija upa, da bo v nekaj dnevih temeljito razkrila podtalno delovanje te tolpe.

Izleti. Klub pozni jeseni so Ljubljanci tudi na današnji nedeljo pohiteli na vse strani na izlete. Tako je bila Smarna gora polna izletnikov, enako tudi vsi dostopni griči. Avtobusi so na Posavje prevozili cele trupe izletnikov, enako v St. Vid travmaj, na kolodvoru pa je bil naravnost ogromen naval. Železniški upravi bi bili zelo hvaležni, če bi olajšala potnikom izjavo nedeljskih izletniških potniških listkov, da ne bi bilo pred okenci takega priverjanja in čakanja.

Dr. Tavzes premeščen v Zagreb

Beograd, 3. nov. AA. V imenu Ni. Vel. kralja Petra II. z ukazom kr. nameštništva, na predlog ministra za pošte, brzojav in telefon, je premeščen k direkciji PT v Zagreb dr. Janko Tavzes, svetnik 4. skupine 2. stopnje direkcije PTT v Ljubljani.

Nemčija - Češkoslovaška

Vohuni razvijajo mreže

Praška policija je aretirala ogabno vohunsko družbo, ki je že dalje časa izdajala vojaške tajnosti nemški vladi

Praga, 4. nov. SE. »Prager Tagblatt« objavlja danes čez celo stran senzacionalna odkritja v zelo umazani špijonaški aferi, ki je bila razpletena po vsej Češkoslovaški in ki je povzročila aretacijo 28 oseb, med tem ko se pričakujejo še nadaljnje.

Policijske oblasti, ki so špijonažo neredno odkrile, so ugotovile, da so bili špijoni izključno v službi Nemčije in da so poskušali predvsem izdati vojaške tajnosti češkoslovaškega generalnega štaba. Policija je držala vso stvar tajno in le tako je bilo mogoče, da je glavne udeležence lahko polovila in jih spravila v praške ječe, kjer pridejo sedaj vsi pred divizijsko vojaško sodišče.

Med glavnimi aretiranci so sledeča imena: Erwin Scheichelst, član Henleinove stranke, in njegova priležnica Maria Schmiedel. Nadalje Scheichelstova mati Gisela, češkoslovaška Hitlerjevka, ter neki brezposelni delavec Roman Paob, član čeških hitlerjevcev. Nadalje zasebni uradnik Görg, vpliven član Henleinovih hitlerjevcev. O vseh teh imenovanjih je dokazano, da so bili v stalni neposredni zvezi s tajnim poročevalnim uradom v Berlinu, deloma pa s tajno poročevalno postajo na Saksonskem. Med ostalimi aretiranimi so odlični možje, industrijalci, trgovci, natakarji, učitelji, guvernanke, aktivni državni uradniki vseh stopenj. Večina jih je, ki so češkoslovaški državljani in priznani delavci v Henleinovi narodnosocialistični stranki. Toda med njimi se nahajata tudi dva nemška državljana Hermann Wolffsohn, ki je bil, čeravno židovske krvi, redni kurir med Berlinom in Prago, ter Hermann Reinelt, ki je prihajal iz Saksonskega po poročila za nemško poro-

čevalno službo. Tudi Avstrija je zastopana po Friedrichu Klee, židovskem gradbeniku, ki je prenašal vesti iz Prage v Nemčijo.

Najbolj značilno vlogo je razen prvih zgoraj naštetih igrala Ana Dienel, zasebna uradnica v Egerju blizu saksonske meje. Ona je vzdrževala stike s častniki nemške redne vojske v Dresdenu, kamor se je pogostokrat vozila. Predvsem je že dokazano, da je bila »zaročenka« voditelja špijonske postaje v Dresdenu, nekoga Helma. Specializirala se je v prenašanju vesti vojaškega značaja. Znana je tudi, da je imela v Egerju sotrudnika, tako nekoga Witteja, ki je vzdrževal zvezo z nemškim kriminalnim komisarjem Krellmannom, nadalje Strossa, ki je vodil v Egerju oddelek za tuje pri policijskem uradu. Dienesova je imela tudi sijajno organizirano mrežo svojih podšpijонов na Moravskem in na Slovaškem.

Praški list pristavlja, da je značilno, kako se je pri tej aferi obnašala nemška radiopostaja v Berlinu. Kakor hitro je bila Dienel aretirana, je radiopostaja v Berlinu takoj obznanila aretacijo, brez dvoma z namenom, da vse njene skrivce opozori na nevarnost, ki jim preti. Toda svarilo iz Berlina je prišlo prepozno, ker je policija istočasno, ko je segla po špijoni Dienel, zaprla tudi že glavne njene sotrudnike.

Po vsej Češkoslovaški vlada veliko razburjenje vsled tega škandala. Javnost zahteva strogo preiskavo v Henleinovi hitlerjevski stranki, ki jo delajo odgovorno, da je vzgajala izdajalce nad domovino in da je njeno delovanje s staljša državna varnosti treba z močno roko prekiniti.

Pol milijona kmetov v Bukarešto

Toda vlada hoče na vsak način preprečiti te manifestacije

Bukarešta, 4. nov. TG. Rumunska kmetjska stranka (caranistična stranka, ki jo je vodil preje znani dr. Maniu in ji sedaj predseduje Vajda Vojevod) je s proglasom na narod obznanila, da sklicuje dne 14. novembra velik kmetjski tabor v rumunski prestolici. Tudi krščanska stranka, ki jo vodi znani Goga, je najavila na isti dan svojo politično manifestacijo po bukareških ulicah. Obe stranki sta v najhujši opoziciji proti sedanji vladi. Ministrski predsednik Tatarescu je obema voditeljema pismeno sporočil, da je bil vsled raznih okoliščin prisiljen preložiti otvoritev parlamenta na 15. november in da vsled tega omenjenih taborov dne 14. novembra ne more dovoliti. Pač pa prosi vodje, naj si izberejo kakršenkoli drugi dan po 17. novembru. Ministrski predsednik pristavlja, da bi tabori v obsegu, kot jih mislija prirediti obe stranki, vsakdo smatral za neobičajen pritisk na

parlament. Tej nevarnosti se je treba izogniti. Vajda Vojevod in Goga sta pristala na ponudbo in sta izjavila, da bo vsaka stranka pripeljala v prestolico najmanj 200.000 kmetov, tako da računajo, da bo pri manifestacijah kmetjskih strank proti vladi udeleženi vsaj pol milijona kmetjskih pristavev iz podeželja. »To bo zadostovalo«, je dejal Goga, »da vržemo vsako vlado in tudi sedanjio.

Ne bodo ubogali

Bukarešta, 3. nov. AA. Vodstvo narodnocarantistične stranke je sklenilo, da se ne bo ravnalo po predpisih o prepovedi shodov, ki jo je vlada objavila, in da bo navzlic temu priredilo 14. novembra tik pred otvoritvijo parlamenta namenovano veliko manifestacijo v Bukarešti.

Nova „socialistična“ stranka v Franciji

Pariz, 3. novembra. c. Neodvisne socialistične stranke neosocialisti, republikanski socialisti in francoski socialisti, torej socialisti, ki so izven druge internacionale, so danes sklenili, da se združijo v eno stranko. Ta stranka se bo imenovala Francoska socialistična in republikanska unija. Predsednik stranke bo bivši ministrski predsednik Paul Boncour, glavni tajnik pa Marcel Deat. Zanimivo je, da se neosocialisti iz Gironde z bivšim ministrom in sedanjim županom Bordeauxa Marquetom na čelu ne marajo pridružiti tej stranki in so sklenili, da bodo ustanovili novo neosocialistično stranko.

Neustätter-Stürmer avstrijski poslanik v Pešči

Dunaj, 4. nov. TG. V zunanjem ministrstvu potrjujejo vesti, da bo v najkrajšem času imenovan za novega avstrijskega poslanika v Budimpešti znani heimwehrovec in član prejšnje vlade, ki je bil pri prenovi pred 3 tedni izključen, baron Neustätter-Stürmer. Njegova naloga je, da očvrsti sodelovanje med Madjari in avstrijskim Heimwehrom.

Sarajevo, 3. novembra. m. Danes dopoldne se je vršil tukaj na pobudo Združenja dijakov shod sarajevskih meščanov, na katerem se je razpravljalo o ustanovitvi fakultete v Sarajevu. Na sestanku je bil soglasno sprejet sklep, naj se subotiska pravna fakulteta prenese iz Subotice v Sarajevo. Sprejeta je bila tudi tozadavna resolucija, ki bo poslana merodajnim činiteljem in proučitev.

Mariborski drobiž

Maribor, 3. novembra.

Lepa pobožnost v dijaškem semenišču. Danes so se končale v dijaškem semenišču duhovne vaje, ki se vsrjo vsako leto za Vse svete. Sklepno pobožnost je imel danes jutraj prevzvišeni vladika dr. Ivan Tomažič, ki je izvršil tudi sprejem novih kongregantov.

Umrla je v Vinarski ulici 25 zasebnica Marija Osojnik, stara 73 let. Naj počiva v miru.

Na mariborskih pokopališčih je bilo tudi danes izredno živahno. Prihajalo so mnoge stotine ljudi, ki na praznik Vseh svetnikov niso utegnili obiskati grobov. Obiskovalci so prinašali na pokopališča sveže cvetje ter prizigali na gomilah lučke.

Avto zavozil v tri otroke. Huda avtomobilska nesreča se je pripetila med Marenbergom in Falo. Avto nekoga trgovskega potnika je povozil trojico otrok, ki so skušali tik pred vozilom preskočiti cesto. 8letni Alojz Lakner je dobil take poškodbe, da so ga morali prepeljati v mariborsko bolnišnico. 7letna Antonija Tomelj se je pri padcu pobila na glavi ter si zbila nekaj zob, tretji otrok pa je ostal po čudnem naključju nepoškodovan.

Akad. kongregacija ima danes, 4. novembra, ob 20 v kapeli oo. franciskancov svoj prvi sestanek. Vsi dosedanja in novi člani prisrčno vabljeni!

Na kolesu omedlela. Nenavadna nezgoda je zadela 28letno delavko Marijo Damjan na vogalu Pobreške in Tržaške ceste. Na kolesu je omedlela, padla na cesto in zadobila močne poškodbe. Straznik jo je odvedel v bližnjo bolnišnico.

Rezervno kolo s »Packarda« je izmaknil nepoznan storilec ter napravil ruški tornirca za dušik 3000 Din škode. Tatvina se je izvršila v času, ko je avto stal pred glavno postjo.

V zidnico, vilo in hišo ravnatelj Kosijsa v Sv. Miklavžu in pri Sv. Boltenku so vdrl neznani vlomilci. Vsakokrat so iztrgali iz okna železno omrežje ter odnesli iz sob vse perilo in posteljino. Napravili so lastniku zelo občutno škodo.

Lep uspeh naših rokoborcev v Gradcu

Maratonca Pirher in Verbošt rešila čast naših barv

Maribor, 2. novembra.

Graški sportni klub Hercules je priredil za svojo 40letnico veliko tekmovalje v rokoborbi in dvajseti uteži, katerega se je udeležilo 25 klubov. Jugoslovanske barve je zastopalo kombinirano moštvo, v katerega je poslal zagrebški Makabi državnega prvaka Fischerja, tamošnja Sparta znane prava Totha, mariborski Maraton pa državnega reprezentanta Pirherja in člana Verbošta. Po čudnem naključju je sprejel savez v našo reprezentanco tudi kar 8 članov svoječasne mariborske Sparte, ki je sedaj razpuščena in ki po svoji čestni kondiciji in po svoji izvežbanosti nikakor niso sodali v takšno moštvo, ki naj predstavlja

barve naše države. Avstrijci so poslali same svoje najboljše moči; zlasti Današčani, ki slovijo po rokoborbi, so bili močno zastopani. Dobro ime, ki ga uživajo naši rokoborci v inozemstvu, so opravičali le Mariborčana-maratonca Ivan Pirher in Verbošt ter Zagrebčan Fischer. Pirher je premagal avstrijskega državnega prvaka poltežke kategorije ter zasedel prvo mesto v tej disciplini. Fischer je bil drugi v welter-kategoriji, Verbošt pa tretji. Sicer izvršni Toth je izgubil s dvakratnim tušem, mariborski Spartanci so pa bili po vrsti vsi takoi v začetku premagani, tako da so se Gradčani čudili, kako smo jih mogli poslati na tako prireditve. Podrobneje bomo o tem nastopu še poročali.

Popusti na železnica

Belgrad, 3. nov. m. 9. nov. ob 11 dopoldne se odprli tukaj na Kolarčevi ljudski univerzi kongres vseh ljudskih univerz v državi. Prometni minister je dovolil posebni popust na železnicah, in sicer plačajo državni uradniki samo 25 odstotkov, ostali pa 50 odstotkov normalne tarife. Popusti veljajo od 7. do 11. novembra letos.

Belgrajske vesti

Crikvenica, 3. novembra. m. Včeraj je prevzel dolžnost novega poveljnika pomorske obrambe kapetan fregate Aleksander Andrić.

Belgrad, 3. novembra. m. Danes je v imenu predsednika belgrajske občine otvoril občinski odbornik Dušan Nikolajević 8. jesensko razstavo belgrajskih slikarjev in kiparjev.

Belgrad, 3. novembra. m. Tudi danes je bilo po vsej državi več političnih shodov opozicijskih strank. En tak shod je bil v Banjaluki, na katerem je v glavnem govoril dr. Branko Čubrulović.

Od Soče čez Zilo

Koroški Nemci - mešanica Nemcev in ponemčenih Slovencev

Koroški Nemci niso nikako pristno nemško pleme, marveč so izrazita mešanica — Nemec bi rekel: Mischtypus ali Mischvolk — Nemcev in ponemčenih Slovencev.

Zgodovinar in jezikoslovec Urban Jarnik je pisal pred dobrimi 100 leti, da je nekoč cela Koroška bila slovenska. V celovski reviji »Carinthia« je pisal leta 1826 v 15. številki: »Sedanjí nemški Korošci so po večini stari gorotanski Slovani, in s Kelti ter s poznejšimi Nemci, predvsem bavarskega pokolenja, pomešan narod. Po tistih severnih krajih, kjer sedaj Nemci prebivajo, nosijo gore, reke, potoki, gozdi, homci, njive, travniki, logi, gradovi, hiše, vasi itd. dobre dve tretjini slovenskih, več ali manj ponemčenih imen, in to je neizbrisljivi dokaz, da so po teh krajih nekdaj prebivali Slovenci.« Jarnik potem na več straneh imenovane številke časopisa »Carinthia« svojo trditve na dolgo in široko dokazuje. Vredno bi bilo to Jarnikovo razpravo ponatisniti.

Nemški geograf Jožef Wagner v knjigi »Das Herzogtum Kärnten« (Koroška vojvodina), Celovec 1847, str. 50, prihaja do istega zaključka in popolnoma potrjuje Jarniku, da so današnji koroški Nemci mešanica ponemčenih Slovencev, Keltov in pozneje na Koroško priseljenih Nemcev.

Nj nobenega dvoma, da je bila v s a današnja nemška Koroška nekoč slovenska zemlja. O njej veljajo Gregorčičevi verzji:

Naš bil nekdaj je ves ta raj,
očetom našim domovina;
tuj narod tod se širi zdaj,
naš raj je tujcev zdaj lastnina.

Po celi Koroški se je nekoč slovensko govorilo. Slovensko se je govorilo v Zg. Ziljski dolini od Smohorja do Luggau. Lesachtal se menuje še danes Zg. Ziljska dolina od Mute in Koč do Marije v Logu. Lesachtal — Leska dolina, dolina obdana in napolnjena z lesom. Maria Lugau je nastalo iz slovenskega: Marija v Logu. V teh krajih je vse

polno imen: Luggauer, Unterluggauer, Oberluggauer, kar ni nič drugega nego: Logar, Spodnji Logar, Zgornji Logar.

Slovenska je bila Zg. dravska dolina. Slovenska imena: Dellach (= v Dolah), Waisach, Gajach, Poberach, Radlach, Drassnitz, Scharnik itd., pričajo o tem. Slovenska je bila dolina pod Visokimi Turami, tzv. Mölltal, kar ni nič drugega nego: Bega. Vse polno slovenskih krajevnih imen je tu, kakor: Lainach, Flattac (v Blatah), Döllach, Sagritz (Zagorica), Mallnitz (Malnice), Kolbnitz, Mörttschach itd. Po vaseh tu pod Visokimi Turami najdemo vse polno slovenskih rodbinskih imen. Da, marsikje je več slovenskih nego nemških rodbinskih imen, tako da bi človek po krajevnih in rodbinskih imenih sodeč mislil, da morajo to biti slovenski kraji. In v resnici pričajo ta imena, da so to bili nekoč slovenski kraji in ni dvoma, da se v teh ljudeh še danes pretaka pretežno slovenska kri.

Vzemimo Zagorico — Sagritz. Tu najdete celo vrsto Granikov, kar ni nič drugega nego slovenski Gradniki! Dalje imate tu: Plavce, Kajšnike, Zavernike, Tribelnike (= Trebelnik), Cveke, Stefanice itd. — Ali pa vzemimo Smerče — Mörttschach pod Velikim Klekom. Tu najdemo rodbinska imena: Kaponik, Auernig (= Javornik), Plesnik, Obergrantschnig (Zg. Klančnik), Görtzer (= Gorčar), Wernisch, Kajšnik itd.

V Malnicah pod Visokimi Turami najdemo slovenska rodbinska imena: Dolnik, Glančnik, Ladnik, Gručnik, Jamnik, Nojsternik, Martišnik, Salentinik, Stranik, Rogl, Malčnik, Kajšnik, Sivic itd.

Metnitztal je bila nekoč slovenska Motnica. Motniška dolina; Friesach so bile slovenske Breže. — Slovenska krajevna in rodbinska imena najdete po vsej Labodski dolini; tu najdete: Pavličke, Sušnike, Posavce, Raspotnike, Hlevnike, Pečnike, Zarnike itd. Celo slavni celovski arhivar Wutte ima slovensko ime (= Butje). — Koroški Nemci so res izraziti »Mischvolke«.

KADAR POTREBUJETE OBLEKO

preglejte tudi naša suknja v naših prodajalnah, ki so daries po kvaliteti enakovredna najbolj dovršenim inozemskim proizvodom, a v ceni mnogo ugodnejša.

VLADA TEOKAROVIC I KOMP.

Paraćin

Kako so ubijali in še ubijajo naš narod na Koroškem

Večkrat smo že poudarili, da je poglavitni vzrok, da je ponemčenje slovenske Koroške, te lepe naše zemlje, tekot zadnjih 50 let tako napredovalo, nemška šola. Ze pred 50 leti je bila na Koroškem nemška šola. Slovenci so proti nemški šoli protestirali, a vsi protesti so pri Nemcih našli gluha ušesa. Ze tedaj so govorili, da mora Koroška v 50 letih biti ponemčena! Ze tedaj so rekli, »da slovenski jezik na Koroškem nima pravice do obstoja (daß die windsische Sprache in Kärnten keine Existenzberechtigung hat). Sredstvo, s katerim so hoteli Koroško ponemčiti, naj bi bila ponemčevalna šola.

Andrej Einspieler je pisal v »Miru« 1884, str. 12: »Vzemi narodu materno besedo in izdri si mu jezik iz ust, zabodel si mu nož v srce, zastrupil si mu kri, vsekal si mu smrtno rano. Narodu materni jezik vzeti, je rekel poslanec dr. Greuter pred nekaterimi tedni v državnem zboru, se pravi narod umoriti, je mutasta smrti (stummer Tod).«

Vse prošnje za slovensko šolo niso nič pomagale. Tako je n. pr. napravl leta 1883 občinski svet v Smihelu v Podjuni hkrati s krajevnim šolskim svetom prošnjo za slovensko šolo. Januarja leta 1884 je prišel odgovor od deželnega šolskega sveta. Prošnja za slovensko šolo je bila odbita! Podobno se je godilo drugim občinskim in krajevnim šolskim svetom v slovenskem delu Koroške. Nemci so vsem slovenskim protestom zoper nemško šolo in vsem slovenskim prošnjam za slovensko šolo navkljub vztrajali pri nemški šoli! Na prošnje za slovensko šolo je deželni šolski svet takole odgovarjal: »Nach 11 (ali kolikor časa je šola obstojala) Bestande hat sich die Schule vollkommen bewährt (po 11 ali več ali manj letnem obstoju se je šola popolnoma obnesla).«

Nemška šola seveda ni prav nič obnesla, nasprotno, izkazala se je, da je to čisto protijudska, vsiljena, protinarodno šola, a Nemci so vprav to hoteli, da s pomočjo te protislovenske šole Slovence oropajo njihove narodnosti.

»Mir« je poročal iz St. Jakoba pri Celovcu: »Mi smo Slovenci in želimo, naj bi se otroci podučevali v obeh jezikih. Nemščino potrebujemo, ker smo samo eno uro od Celovca, pa tudi slovenščina nam je potrebna, saj je v našem kraju le malo Nemcev. Če pa med seboj le slovensko govorimo in mislimo, bi bilo vendar potrebno, da bi znali

Bodoče matere

morajo paziti, da se izognejo vsaki lenravi prebavi, posebno zaprtju v uporabo naravne **FRANZ-JOSEFOVE**

grenke vode. Franz-Josefova voda se lahko zavziva in učinkuje že po kratkem času brez neprijetnih pojavov.

Reg. po min. soc. pol. in nar. zdr. S-br. 15485, 25. V. 25.

tudi slovensko pisati in brati.« — St. Jakob pri Celovcu je bil torej tedaj še čisto slovenski! Seveda Nemci niso odnehal od čisto nemške šole, ker so hoteli kraj ponemčiti!

Občina Prevalje je vložila prošnjo, naj bi se slovenski otroci tudi v slovenskem jeziku brati, pisati in moliti učili. Pa so ozmerjali Prevaljčane v graški »Tagespost«, da so prevzeli slovenskega bovinizma!

O St. Lipšu ob Krki pod goro Sv. Kristofa je pisal »Mir«: »Šentlpska fara je trdo slovenska, ljudje so pristni Slovenci, v cerkvi se božja beseda oznanjuje samo slovensko — otroci pa hodijo v šolo, ki je trdo nemška.« — In danes? Danes je v St. Lipšu tako v šoli kakor v cerkvi vse nemško! Kakšna krivica!

lv. Doberlevasi je poročal »Mir« istega leta

Primorske novice

G. Josip Primožič, župnik v Prvačini na Vipavskem, ki je kljub svoji visoki starosti — gosp. župnik šteje že 72 let — bil do zadnjih mesecev čvrst in zdrav ter je poleg svoje obsežne fare opravljal še duhovniško Gradiskuto, kjer je svoje dni prepeval goriški slavček Simon Gregorčič, je pred tedni začel šibeti. Pripetilo se je celo, da je ne dolgo od tega oslabil pred oltarjem, pa se je zopet popravil. Prejšnji teden je bil, kakor navadno vsak teden, v Gorici. Na Travniku pred vladno palačo (prelekturo) se mu je pa tako nesrečno spodrsnilo, da je padel in si poškodoval desno ramo v sklepu. Pa so mu ramo obvezali in se je odpejal z vlakom domov. V sredo 30. okt. jutraj je pa v domačem župnišču tako nesrečno zdrl po stopnicah, da si je razbil tilnik in pretresel možgane. V obupnem položaju so ga prepeljali v bolnišnico usmiljenih bratov v Gorico. Priporočamo ga v molitev.

Novi goriski vodovod. Gorisko prebivalstvo je dobivalo dozdaj in dobiva še danes svojo pitno vodo iz kronberskega vodovoda in deloma potom filtriranja iz Soče. V doglednem času pa si bodo Goričani, zlasti oni, ki ne prisegajo samo na brica in vipavca, gasili svojo žejo lahko z vodo iz Mrzleke. Vodovodno omrežje je že razpeljano po vsem mestu in se dela bližajo koncu. Vprašanje novega vodovoda se je pretresalo že v predvojni dobi, kajti kronberski vodovod že davno ni več zadostoval, po ustanovitvi Velike Gorice pa je postalo naravnost nujno in pereče. Bilo je več načrtov, končno je pa zmagal Mrzlek. Na levem bregu Soče, pod Sv. Goro, priično 2 km severno od Solkana, izvirajo Mrzlekovci studenci, ki se izlivajo v Sočo. Zajeli so jih s tremi 20 m globokimi vodnjaki; tri močnejše črpalke dvigajo njih vodo v 70 m visoko na svetlogorskem pobočju ležeči zbiralnik. Od tam teče voda po glavni cevi, dolgi 7 km, v centralni rezervoar na goriškem gradu, ki bo napajal celotno mestno vodovodno omrežje. — Zgradba vodovoda je stala nekaj nad 7 milj. lir.

Goriške cene. Oblastveno so od 1. nov. t. l. naprej določene sledeče cene za razna živila: moka št. 0 152 lir q, moka št. 1 147 lir, št. 2 142 lir, navadna koruzna moka 95 lir q. Te cene veljajo na debelo. Na drobno so sledeče cene: kruh iz moke št. 1 1.40 lir kg, iz moke št. 2 1.30 lir kg; maslo 10 lir kg, kava Santos (žgana) 29.30 lir kg, lizol 1.80—2.10 lir kg, pšenica moka 1.60 kg, koruzna moka 1.05 kg, sladkor 6.05 kg, goveje meso 4.20—6 lir kg.

Prvi sneg. Te dni nas je pozdravil prvi sneg. Na Trnovem pri Gorici, na Lokvah in na višinah okrog Crnega vrha nad Idrijo je precej dobro pobelil. Prvijo, da ga je padlo do 10 in še več cm. V dolini se je zato ozračje občutno ohladilo. Zima prihaja.

Nova torpedovka. Pri ladjedelnici v Trzinu je mornariško ministrstvo države Siam pred časom naročilo 11 torpedovk. Pred nedolгим so spustili prvo v morje, v soboto, 25. m. m. so pa izročili morskim valovom že drugo.

Ajdovščina. (Poroka.) V ponedeljek, dne 28. okt. se je poročil g. Zdravko Repič iz znane in ugledne veletrgovske Repičeve družine z gđ. Ivaniko Zigonovo, hčerko tukajšnjega domačina. Obilo sreče in božjega blagoslova!

Nadškof Margotti se je po večletednski odsotnosti v nedeljo, 27. okt. vrnil v Gorico. Bival je dalje časa v sveti deželi, kamor ni šel samo romat, ampak, kakor gre govorica, tudi v važnih opravkih. Prekinjeno birmovanje v škofiji se bo sedaj zopet pričelo. V sredo, 30. okt. je bila sveta birma v Komnjah na Vipavskem.

Nova šolska poslopja v Vipavski dolini. V nedeljo, 27. okt. in v ponedeljek, 28. okt. je goriški prefekt dr. Chiampani slovesno otvoril nova šolska poslopja v Batajah, v Selu pri Batajah, v Gojčah, v Skrljah in v Dobravljah.

28. oktober. V ponedeljek, 28. okt. je vsa Italija slovesno obhajala obletnico »pohoda na Rime«.

NEKOLIKO METROV

tega tankega traku. Vam bo prihranilo ogromno polovico kurjave!

Windfix

Jug. pat. klobučevinasto kovinsko zatesnilo za okna in vrata
A. Mrlić, Zagreb, Gajeva ulica 20
Zrnek Franjo, Ljubljana
Kopitarjeva ulica 1.

Za časa slovečnosti je nad Rimom krožilo 400 letal. Tudi večje številke javnih del so ta dan otvorili in izročili njih namenu. Če kakšno delo se ni docela končano, bodo pa zdaj izvršitev tembol pospešili. V Gorici in v večjih krajih po deželi so bile tudi razne prireditve: obhodi, zborovanja in tihe sv. maše za padle fašiste. Okrog poldneva je nad goriškim mestom delalo parado 57 lahkih letal, poveljeval jim je princ Duca d'Aosta.

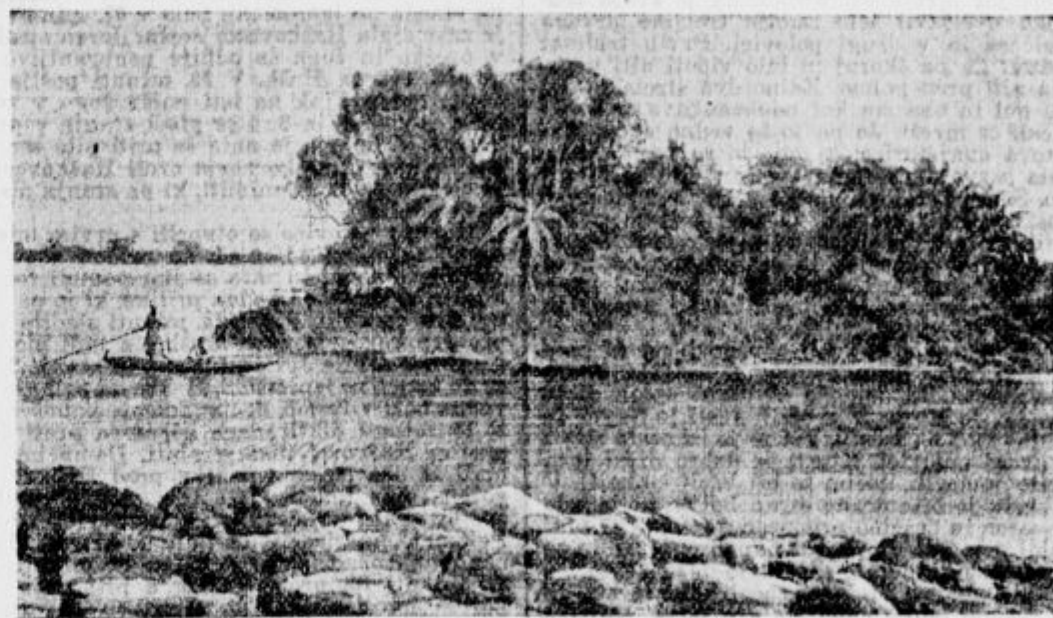
Plave ob Soči. Dne 29. okt. so na tukajšnjem pokopališču izkopali mrtvaške ostanke generala I. Prelli, ki je padel v težkih bojih, ki so se bili v tem odseku za posest Kuka in njegovih obronkov na levem bregu Soče. Ostanke so položili v novo majhno rakev in jih na posebnem vozu, ki je bil ves v cvetju, odpeljali na znano vojaško pokopališče v Redipulji, kjer počiva tudi poveljnik soške armade Duca d'Aosta. Zalne svečanosti s eje udeležila tudi hčerka padlega generala, ki je darovala 1000 lir za reveže občine Anhovo.

Tolmin je dobil nove prostore za svojo telefonsko centralo. Poleg uradnega prostora so celice za stranke. Novi urad je bil slovesno odprtjen v ponedeljek, dne 28. oktobra.

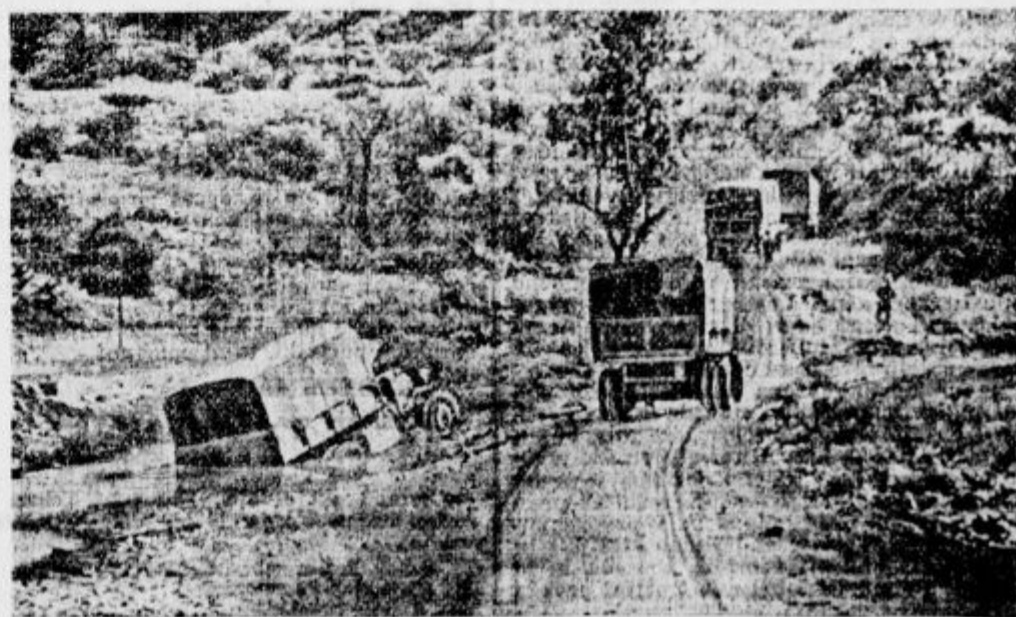
Plin kot bojno sredstvo je starejši od smodnika

Strupeni plini kot bojno sredstvo so starejšega izvora nego smodnik. Poloponežani so l. 124 pred Kristusom oblegali neko mesto. Ko niso mogli branilec priti drugače do živega, so spustili nanje čez zidove plin žveplov dvokis. Kitajci pa so že pred več tisočletji uporabljali hermetično zaprte lonce s plini in jih metali na sovražnika. Podobnih sredstev so se posluževali tudi Indijanci v boju proti Spancem. Okrog svojih utrdb so zakurili ognje, v katere so metali žveplo in tako ovirali napadalce. S pomočjo žvepljenih plinov so napadali tudi mesta, ki so jih Spanci že osvojili. Ovideo v Valdes, ki opisuje bitko na Orinoku, piše, da sta imela v eni roki posodo z razžarjenim ogljem, v drugi pa zmeleto žveplo. Če je bil veter ugoden, to se pravi, če je pihal v smeri proti sovražniku, so stresli žveplo na oglje, nakar so se seveda začeli proizvajati strupeni plini, ki se povzročili v španskih vrstah velik nered.

Z abesinskih bojišč

Tanaško jezero v Abesiniji, za katero se tako zelo zanimajo Anglezji

Prevozne težave na vzhodnoafriškem bojišču

»Kaj je tvoj oče?«
»Bolani.«
»Neumnost! Hočem vedeti, kaj tvoj oče dela.«
»Kašlja.«
»Ne bodi neumen! Kaj dela tedaj, ko je zdrav?«
»Tedad ne kašlja.«
»Ali si res tako bedast, ali se samo delaš. Hočem vedeti, kaj je tvoj oče, kadar ni bolan in kadar ne kašlja.«
»Potem je zdrav.«

Nedeljski sport

Gradjanski : Ilirija 3 : 1 (3 : 0)

Zagreb, 3. novembra. Danes je bila tukaj važna tekma za vstop v ligo. Ljubljanska Ilirija je bila dosedaj na tabeli v 4. skupini in je nastopila proti tujakinsemu Gradjanskemu, ki je branil zadnje mesto v tabeli. Za Ilirijo je bila to težka tekma, ker proti Gradjanskemu na njegovem igrišču le malokdo lahko zmaga. Za tekmo je vladalo tudi precejšnje zanimanje, saj se je udeležilo okoli 2000 gledalcev. Sodniku Sipiču sta se predstavili moštvi v naslednji postavi:

Ilirija: Rožič, Berglez, Luce, Unterreiter, Sočan, Lah II, Jug, Grintal, Lah I, Slapar, Doberlet. Gradjanski: Bratulić, Bivec, Rajković, Sinković, Premrl, Jutt, Zalat, Antolković, Bohor, Novosel, Lazarević.

Ilirija je pokazala prav dobro igrivo in dokazala, da je tudi tehnično mnogo napredovala od svoje zadnje tekme. Današnje poraza ni kriva ona sama, ker rezultat tekme nikakor ne odgovarja poteku igre. Njen poraz je predvsem pripisati skrajni nesposobnosti in pristranosti sodnika Sipiča, ki je izkoristil vsako priliko, da oškoduje Ilirijo. Najboljši del moštva je bila ožja obramba z vratarjem Rožičem na čelu, ki je danes s svojo igravo zadivil tudi najbolj razvajene gledalce. Berglez in Luce imata dober start, ne vztrajata pa vsak na svojem mestu, temveč silita vedno skupaj, kar je znal nasprotnik tudi izrabiti in je zaradi njune napake padel tudi pred gol na škodo Ilirije. V kritski vrsti je bil najboljši Sočan, ki je bil prav za prav danes duša vsega moštva. Zelo mnogo mu je pomagala tudi Unterreiter, ki pa je bil ravno radi gornje napake preveč zaposlen v obrambi. Napad je hitro kombiniral, največkrat po krilih. Jug je v trenutkih prešel preveč v sredino igrišča in tako zamudil žoge, ki so bile namenjene za krilo. Doberlet se je tudi to pot dobro obnesel, na žalost pa je imel izredno surovega nasprotnika Jutta, krilca Gradjanskega. Srednji napadniki trito je znal izrabiti vse žoge, ki jih je dobil od Sočana, vendar pa je pri streljanju imel vedno velikansko smolo. V splošnem je moštvo zaigralo mnogo boljše kakor proti Hašku.

Gradjanski je nastopil v nekoliko močnejši postavi kakor v Ljubljani. Njegova igra pa je ugajala le v prvi polovici 1. polčasa, ko je bil njegov napad še spočit. Zelo dobra je bila tudi obramba, ki pa igra precej surovo. Pri pristranskem sodniku je bilo to mogoče, kajti sodnik Sipič iz Splita je točka zase. Lahko bi ga šteli za 12. igralca Gradjanskega. Ne samo, da Iliriji ni priznal popolnoma pravičnega gola, temveč je priznal tudi tretji gol

Gradjanskemu, ki je padel iz čiste offside pozicije. Razen tega pa je spregledal mnogo foullov na škodo Ilirije ali pa jih prisodil celo proti njej.

POTEK IGRE

Prvi polčas: Ilirija ima začetni udarec, vendar pa G. takoj prevzame in napada. V 2. min. kot proti Il., ki pa ga vratar odločno ubrani. V 6. min. zopet napad G. po desni strani. Novosel podal prosto stoječemu Antolkoviću, ki zabije neubranljivo prvi gol za G. V 9. min. napada I. in se znajde pred golom G. Grintal dobi prosto stoječo žogo, toda strelja čez prečko. V 12. min. po napaki Unterreiera uide Zalat od G. in zabije ob levi strani mimo vratarja, ki je padel, drugi gol za G. 2 : 0. G. stalno napada. V 18. min. iz kombinacije Antolković-Bohor, slednji iz čistega offsidea zabija neubranljivo 3. gol za G. 3 : 0. Sledi nekaj energičnih napadov na obeh straneh. I. napada, toda jo spremlja neprestana smola pred golom, ker napad strelja bodisi čez prečko ali pa v out. Vse do konca 1. polčasa se rezultat ni mogel spremeniti kljub skrajnim naporom na obeh straneh.

Drugi polčas: G. ima začetni udarec. V 7. min. ožiten foul v kazenskem prostoru G. na Lahu, toda sodnik ne vidi. I. je prvih 20 minut enakovreden nasprotnik G. Menjajo se napadi na obeh straneh in igra se precej ostro. Vrtar Ilirije Rožič rešuje številne nevarne položaje. I. napada, toda jo spremlja vedno smola vsled streljanja v prečko ali pa vratarju v roke. V 34. min. prosti strel proti G., ki ga strelja Sočan. Iz gneče pred golom G. pošlje Rajković z glavo žogo v sredino lastnega gola. 3 : 1. Ilirija je nato v lahni premoči. V 38. min. vodi Doberlet sam proti голу G., od zadaj prileti Jutt in ga grdo foula. Toda na splošno iznenadenje gledalcev sodnik prisodi prosti strel proti Iliriji. V 40. min. zopet napad I. Iz gneče pred golom dobi prosto stoječi Grintal žogo in jo pošlje z razantnim strelom v gol, ki pa ga sodnik ne prizna, temveč piska precej nesigurno offside. Sledi nekaj napadov G., ki pa vsi končajo v rokah dobro razpoložene vratarja. V 43. min. zvišga sodnik prosti strel proti Iliriji, ki pa ostane neizbrablen. Sledi še nekaj napadov Ilirije, nakar sodnik odžvižga.

Tabela po današnjih igrah v zagrebški skupini je ta-le:

1. Hašk	5, 3, 0, 2	14:11	6 točk
2. Gradjanski	5, 2, 1, 2	12:9	5 točk
3. Ilirija	5, 2, 1, 2	8:13	5 točk
4. Primorje	5, 1, 2, 2	7:8	4 točk

Hašk : Primorje 2 : 1 (2 : 0)

Ljubljana, 3. novembra.

Že drugo izločilno tekmo smo videli danes na Hermesovem igrišču in tudi to so črno-beli izigrali. Današnja tekma je bila ena najvažnejših, odkar igra Primorje v ligo, v tem izločilnem tekmovalstvu pa je bila sploh najvažnejša. Zato se je tudi danes nabralo okrog 1500 gledalcev, ki so z zanimanjem sledili zanimivi in vsehkozi napeti igri, četudi ni bila na taki višini, kakor smo današnja nasprotnika imeli že priliko opazovati. Gledalci niso odšli zadovoljni z igrišča niti z igrjo, najmanj pa s sodnikom, ki je s svojo današnjo presojo pravil gledalce iz ravnovesja.

Moštvi sta se pojavili na igrišču v teh-le postavah:

Hašk: Grims — Slivak, Golac — Wolf, Gayer, Kunst — Jeren, Fink, Horvat, Leinert, Šram.

Primorje: Logar — Hassl, Zemljak — Kukanja, Zavrl, Boncelj — Janežič, Pupo, Jež, Pepek, Uršič.

Hašk se nam je danes predstavil v svoji običajni igri s to razliko, da je svojo tehniko uveljavil šele zadnje tretjino prvega polčasa in v drugi polovici. Prvih trideset minut ga pa skoraj ni bilo videti niti v polju niti pred golom. Edino dva strela je dal na gol in oba sta kot neubranljiva tudi obšla v mreži. Je pa to še vedno stara Haškova enajstovica, ki nas je še vselej zadivila s svojo precizno kombinacijo in tehniko. Sedaj igrajo še toliko bolje, ker niso več tako mehki, ampak se uveljavljajo poleg onih vrtil, ki so Hašk že od nekdaj čičile, še s svojo borbenostjo in ostrim startom. Vse to smo mogli pri današnji igri videti in — kakor rečeno — šele proti koncu prvega in potem v drugem polčasu.

O vratarju ni dosti povedati, ker ni imel kaj braniti. Branilec sta zanesljiva opora vratarjeva, ki domače obrambe sploh nista pustila do strela. V srednji vrsti je Gayer še vedno mož na mestu, kar se je izkazalo zlasti v drugi polovici. Kunst je dobro držal levo krilo domačih, dočim je bil Wolf šibkejši. V napadu je bila desna stran boljša in je zelo nevarna in izredno prodoren Jeren, ki je tudi zabil prvi gol. Je pa ves napad povezan in se posamezniki dobro razumejo med seboj.

Primorjaši so danes začeli tako igrati, da je vsakdo lahko videl, da gre zares. Kajti v takem tempu kot so danes igrali in s tako požrtvovalnostjo jih le redkokdaj vidimo. Zato so bili celih 30 minut v absolutni premoči in so nasprotnika tako potisnili v ozadje, da smo ga jedva videli. Toda žal, svoje premoči niso mogli izrabiti, ker napad nima strelcev in ker se vse preveč obotavljajo pred golom. Pepek je delal v prvem polčasu za dva, toda sam ni mogel vsega. Pupo je bil najšibkejši mož v napadu, kajti on se ni upal streljati na gol, ampak je še iz tako zrele pozicije raje podal svojemu sosedu. Jež je tudi malo prepočasen, Uršič je pa preveč čakal na ugoden trenutek. Toda napad je le v prvem polčasu, četudi ni nič napravil, kolikor toliko ugajal, v drugi polovici je močno popustil, kar je spričlo ostrega tempa v prvem polčasu, ki so ga sami diktirali. Popolnoma razumljivo. Isto je s srednjo vrsto, ki je bila v prvem delu igre prav dobra. Tudi o obrambi se da dosti dobrega povedati, toda oba gola pa ho imela več ali manj le ona na vesti. Vrtar ni dobil dosti strellov, oba gola, ki jih je pustil, pa sta bila neubranljiva.

O igri sami pa to-le: Predvsem je treba poudariti, da bi bil današnji rezultat prav lahko obraten, prav gotovo pa v prvem polčasu. Gostje so dvakrat pošteno streljali in obe žogi sta obšli v mreži. Premoč, ki jo je imelo Primorje dobri dve tretjini prvega

dela igre, bi bilo pravilno izražena vsaj z enim golom difference v prid domačih. Toda goli odločujejo.

Igrati začnejo črno-beli in že takoj v prvi minuti iztisnejo kornor proti Hašku, ki ga ne izrabijo. Kmalu nato je bila zelo nevarna situacija pred Haškovim golom, iz česar se izcimi v 3. minuti ponoven kornor proti rečim, a tudi brez uspeha. Nato pa sledi serija kornorjev proti Hašku, in sicer v 10., 13., 14. 15. minuti, katerih pa domači ravnotako niso izrabili. Premoč Primorja je še vedno velika, vendar si pred golom ne znajo pomagati, da bi napadaleci iz tega kaj napravili. Edino v 23. minuti ustvarijo izredno nevarno situacijo pred Haškovim golom, ki jo domači niso izkoristili. V 27. minuti sledi zopet kornor prot Hašku, a zopet brez spremembe rezultata. Isto se je zgodilo s kornorjem v 29. minuti proti Primorju. Hašk se je naenkrat znašel in v 32. minuti si ustvari pred golom domačinov tako zrelo šanso, da smo že videli siguren gol, a vsled prisotnosti in malo sreče domače obrambe ni nič zgodilo. V 35. minuti sledi že drugi kornor proti Primorju, pa stanja ne izpremeni. Sele v 37. minuti se je zasmejala Haškovcem sreča: Jeren strelja v prečko in žoga se odbije neubranljivo v mrežo. 1:0 za Hašk. V 39. minuti pošlje še desna zveza Fink na isti način žogo v svetišče domačih, in 2:0 se glasi stanje v prid gostov. Primorje je nato še pritisnilo ter je izsililo samo dva kornorja proti Haškovcem, in sicer v 40. in 41. minuti, ki pa stanja nista izpremenila.

Drugo polovico so otvorili s prvim udarcem Zagrebčani. Domači so pričeli zopet z velikim elanom in zato se jim ponudi takoj v začetku izredno ugodna prilika, ki jo pa zopet niso izrabili. V 3. in 4. minuti sledita zopet dva kornorja proti Hašku, a tudi nič. V 6. minuti zabije Jež častni gol, in stanje 2:1 se do konca ne izpremeni. Haškovi prihajajo vedno bolj v formo, dočim domači popuščajo. V 13. minuti diktiranega kornorja proti domačim Haškovi niso izrabili. Domačim se nudi še ena izredna prilika pred Haškovim golom, toda tudi ta je ostala plen obrambe gostov. Nato pa sledi serija kornorjev proti Primorju, in sicer v 18. minuti, ki rodi dva ponovna kornorja, ter v 22. in 23. minuti; v 27. minuti pa proti Hašku, a niti eden ni vplival na rezultat. V 32. minuti se en kornor proti Primorju, v 43. minuti pa proti Hašku, in sodnik je odžvižgal današnjo napeto borbo. Haškovi so se zadnje minute in razumljivih razlogov potegnili vsi v obrambo.

Tekmo je sodil g. Goranič iz Belgrade slabo. Mnogo njegovih presoj je bilo pogrešnih zdaj v škodo Haškovcev, zlasti pa v škodo domačih tako, da se je občinstvo močno razburjalo radi njegovih, dostikrat nepomilivih odločitev. Presoja offside-pozicij je bila še prav posebno šibka.

Ne glede na to, da se absolutno ne strinjamo s takim načinom presoje, pa morame žal tudi to pot najstrožje obsojati gotovi del občinstva, ki je psoval z vsemi mogočimi psovki nasprotnika. Višek je bil dosežen ob zaključku tekme, ko je letelo na sodnika kamenje, da je moral pod zaščito policije v garderobo. Sportniki, to ni sportno!

PREDTEKMA

Primorje rez: Jadran 4:0.

★

Bern, 3. okt. c. BSK : BERN 2:1. Tekma lepa, vreme krasno. Vendar bi bil realnejši neodločen rezultat.

Osljeek, 3. novembra. Concordia (Zagreb) : Slavija (Osljeek) 3 : 1.

Hazena:

Ilirija : Jadran 5 : 5 (0 : 1)

Ljubljana, 3. nov

Danes popoldne sta odigrali na novem igrišču mladega STK »Moste« ob Zaloški cesti zaključno tekmo prvega dela prvenstva LHP-e za l. 1933-36 družini Ilirije in Jadrana. Neodločen rezultat pomeni lep uspeh Jadrana, za Ilirijo pa to ni nič kaj laskavo spricho dejstva, da stoji neposredno pred zaključno borbo za ponovni naslov drž. prvaka za letošnje leto. Odigrali mora namreč kot prvak naše LHP-e še 2 finalni tekmi s prvakom Brodske HP-e z SK »Viktorijo« iz Slav. Broda, ki ima, kakor izgleda, zelo zrelo priliko postati prvak države, če ne bodo Ilirijanke pokazale svoje stare odlične igre, ki smo je bili doslej od njih vajeni. — Družina Ilirije je nastopila precej oslabiljena — manjkali sta odlična Janežičeva, ki se še vedno ni opomogla od težke poškodbe v Varšavi, in Papež Nada radi bolezni. — Kljub temu pa poraz — kar smemo smatrati samo neodločen uspeh — ne moremo pripisati samo temu vzroku. Ilirijankam se pozna, da klub nima več svojega igrišča, zato so precej brez treninga. Je pa tudi res, da so igrane nekoristno in brez pravega sistema. Reprezentantki Bernikova in Omanova, ki sta bili že šestokrat v državni reprezentanci, nista pokazali svoje odlične igre — bili pa sta tudi močno kriti od nasprotne obrambe. Napad Ilirijank je bil negotov in premalo taktičen, zato so marsikatero zrelo priliko zastreljale v prazno. Prav dobra je bila v голу Ivica, enako Priboškovka v obrambi, četudi je vskočila kot rezerva. Darinka kot leva krilka je bila najboljša moč Ilirijank in je igrala požrtvovalno. Napad Jadrana je bil precej bolj povezan, tudi obramba je bila na mestu. Vrtarica Babinekova ni imela toliko posla kot njena sosedica, spremljal jo je doberšen del sreče, ker so Ilirijanke često streljale po smoli v prečko ali njej v roke. Igra je bila v celoti prav živahna in ves čas odprta, posebno živa pa v drugem polčasu, ko so se posamezni napadi hitro menjavali. Vidne premoči ene ali druge strani ni bilo, vendar bi Jadran zaslužil zmago. Trenotno se je Jadran povzpela v okrožju nad podzveze na prvo mesto s 3 točkami (zmagal nad Gorenjcem) pred Gorenj-

cem iz Jesenic (2 točki) in Ilirijci kot zadnji z 1 točko na 3. mestu. To stanje bo ostalo do spomladi, ko se bo nadaljeval še drugi del kvalifikacijskega tekmovalstva, nato pa bodo, kot letos, prvaki posameznih okrožij, igrali že med seboj za drž. prvenstvo.

Današnja tekma je sodil g. Volčini iz Jesenic, razmeroma dobro, manjka mu le večje odločnosti. Pustil je predolgo zadrževati žogo in v nekaterih primerih prezrl prestopo čez golovo črto. Ker sicer ni oškodoval nobene stranke, mu tega spricho objektivnosti ni šteti v lo.

Družini sta nastopili v sledečih postavah: SK Ilirija: Ivica, Pribošek, Perdan, Darinka, Rupel, Bernik in Oman.

Jadran: Babinek, Smuc, Nana, Macarol, Pirš, v napadu pa še tri sestre Smuc: Neta, Spela in Ica.

Potek igre v kratkem je ta-le

Začetni udarec ima Ilirija. Jadran že v prvih minutah doseže 2 kosa, v 7. min. pa po Ici Smuc celo vodilni gol. Pri stanju 1:0 za Jadran ostane ves prvi polčas, kljub očitnemu prizadevanju Ilirijank, da bi izenačili. V drugem polčasu Ilirijanke že v 1. min. izenačijo po Bernikovi, ki kmalu zatem z močnim neubranljivim strelom postavi 2:1 za Ilirijo, ki pa že minuto kasneje izgubi vodstvo, vendar takoj naslednjo minuto Omanova ponovno zviša na 3:2. Spela Smuc pa seveda takoj izenači. Borba postaja živa, napadi se menjajo, zanimivo se spreminja trenutno stanje. Izenačenju na 3:3 sledi neposredno zatem zvišanje na 4:3 za Ilirijo. Omanova je s svojim močnim strelom presenetila nepripravljeno vratarico. Zanimivo je, da sledi temu stanju ponovno izenačenje na 4:4, nato je zopet v vodstvu Ilirija, za konec pa, kakor da tako pač mora biti novo — topot zadnje — izenačenje na 5:5. Ivica bi mogla vsaj zadnja dva gola braniti, jpa sicer rešila Ilirijo poraza s svojo sigurno igro. — Gledalcev je bilo lepo število, okoli 300; v mestu bi jih toliko zlepa ne spravili na igrišče. Za Moste je bila tekma propagandno zelo vredna in na mestu.

Crosscountry za prvenstvo Celja

Celje, 3. nov.

Med celjskimi sprotimi društvi posveča največ pozornosti lahkoatletiki SK Jugoslavija. Danes je priredila na Glaziji že tretjič crosscountry za prvenstvo Celja in prehodni pokal SK Jugoslavije. Pozivu k udeležbi so se odzvali naši najboljši tekači in je bila ta prireditelj ena najlepših letošnjih sportnih prireditelj v Celju. Zelo razveseljivo dejstvo je tudi, da se je istočasno vršil crosscountry za juniorje, pri katerem moramo predvsem poudariti nadvse lepo udeležbo, kar je lepo znamenje, da ta vrsta sporta pridobiva tudi med mladino vedno več prijateljev.

V prvi skupini so nastopili sledeči klubi: SK Ilirija (Ljubljana) s 4 tekmovalci, SK Maraton (Maribor) s 5 tekmovalci in SK Jugoslavija (Celje) s 5 tekmovalci, skupaj trije klubi s 14 tekmovalci. Proga za seniorje je bila dolga 7,5 km, približno ista kakor za državno prvenstvo. Proga je bila zelo naporena in je tekla z Glazije na Lavo, nato ob žel. progi do Sanca na Ložnici, preko državne ceste na levi breg Savinje do vojaškega skladišča in od tu preko glavne ceste na Glazijo. Progo je bilo treba preteči dvakrat (2x3400 m) in 700 m na igrišču.

V junorjski skupini so se udeležili tekmovalci sledeči klubi: SK Maraton (Maribor) s 7 tekmovalci, SK Olimp (Celje) z 9 tekmovalci in SK Jugoslavija (Celje) z 8 tekmovalci. Proga za juniorje je bila dolga 2 km in so morali napraviti tekmovalci 5 rund na igrišču.

Vreme je bilo zelo ugodno, kar je privabilo na igrišče tudi izredno veliko število občinstva. Rezultati, ki so bili doseženi, so zelo ugodni.

Prvi so nastopili juniorji in so bili v tej skupini doseženi sledeči časi:

1) Cigler (SK Maraton) 7:17; 2) Končan I. (SK Jugoslavija) 7:9; 3) Končan II. (SK Jugoslavija) 7:12; 4) Belaj (SK Olimp) 7:24.

Kot moštvo se je plasiral na prvo mesto SK Maraton z 12 točkami, na drugo mesto SK Jugoslavija s 17 točkami, na tretje mesto SK Olimp z 21 točkami in na četrto mesto SK Maraton II z 28 točkami.

Juniorji so dosegli zelo lepe čase in je bil zelo razveseljiv pogled na dolgo vrsto mladih lahkoatletov, ki bodo lahko dosegli v tej panogi sporta še zelo lepe uspehe, če bodo napredovali v taki meri, kakor so pokazali pri današnjem tekmovalstvu. Vsi sportni klubi, ki so danes nastopili, imajo v juniorjih svoj najboljši naraščaj.

Časi in vrstni red v skupini seniorjev je naslednji:

1) Prvo mesto med posamezniki si je priboril Bručan (SK Ilirija), 23:21,9 in je s tem postal zopet prvak mesta Celja; 2) Starman L. (SK Ilirija) 23:39,2; 3) Starman A. (SK Ilirija); 4) Osterman (SK Ilirija) in 5) Brunšek (SK Jugoslavija).

Kot moštvo se je plasirala na prvo mesto SK Ilirija s 6 točkami, na drugo mesto SK Maraton z 19 točkami in na tretje mesto SK Jugoslavija z 20 točkami.

Bručan je postal, kakor smo že omenili zopet prvak mesta Celja, SK Ilirija si je pa kot prvo moštvo zopet priborila pokal mesta Celja, medtem ko si je SK Jugoslavija priborila prehodni pokal.

V sodniškem zboru so bili: Smerdel (SK Maraton) in Celjani: Kocmur J., Plankl, Pleteršek, Urbančič in Veble.

Otomane

od 430 Din naprej, in vsi drugi tapetniški izdelki po najnižjih cenah pri: Dolničar v St. Vidu nad Ljubljano (nasproti cerkve). (t)

V Pekingu na Kitajskem znaša povprečna temperatura v zimi 4 stopinj mraza in poleti 25 stopinj toplote. V mestu Kanton na Kitajskem je največja toplotna stopnja 34 in najnižja mrzlotja 15. Najbolj cvetoči kraj v Mehiki, je bilo v dobi, ko so si osvojili Mehiko Španci, mesto Cholula, katerega je imenoval pašunski zmagovalce Cortez Chlurultecal. Za obzidjem mesta je bilo 400 svetišč in 20.000 hiš.

Tekmovalje je poteklo v najlepšem redu in zelo dobrem razpoloženju ter brez protesta. Disciplina je bila vzorna, s čemer je bilo delo sodniškemu zboru zelo olajšano.

Po tekmovalstvu so se zbrali tekmovalci v Domu, kjer jih je pozdravil v imenu SK Jugoslavije predsednik g. Prelog, nakar je g. Kocmur v imenu sodniškega zbora razglasil rezultate. V imenu SK Maratona se je zahvalil za gostoljubnost g. Smerdel, v imenu SK Ilirije pa zmagovalce, g. Bručan.

Proti trdi stolici,

čimom in katarju v črevih je dobro sredstvo naravnava

Franz-Josefova

grenka voda, če se jemlje večkrat na dan.

Reg. po min. soc. pol. in nar. zdr. 8-br. 15485, 25. V. 30.

Mariborski sport

Rapid: Čakovceški SK 2:4 (0:2)

Maribor, 3. novembra.

Za tekmo je vladalo po doseženih rezultatih v jesenski sezoni veliko zanimanje. Gosti so s svojo dobro igro dokazali, da igrajo dober nogomet in so posebno tehnično zelo dobro usposobljeni. Sicer je bil njihov nasprotnik Rapid tokrat v zelo slabi formi in je imel še precejšnjo smolo. Vendar je zmaga Čakovca zaslužena. Takoj v začetku je bilo opaziti rahlo terensko premoč gostov. V 22. minuti pobežne po desnem krilu Breslauer ter zabije prvi gol za Č. Rapidov napad nima pravega sistema. V 28. minuti zopet napad Č. z desne, branilec Rapida hoče podati vratarju žogo, ki pa je prekratka. Ugodno priliko izrabí Hrebak in poviša mimo nemočnega Pelka na 2:0. V drugi polovici se posreči Rapidu, da po Mariču zmanjša na 2:1. Zmelo pred golom Rapida v 22. minuti izrabí leva zveza Č. in dvigne žogo preko vseh igralcev v mrežo 3:1. Kmalu nato izrabí lep center levega krila Breslauer, ki poviša rezultat na 4:1. Rapid z vsemi silami pritiska. Krainerju uspe v 35. minuti zabiti lep gol 4:2. Še par menjajočih napadov in sodnik g. Jordan odžvižga tekmo.

Zasluzeni stari vratar Rapida Pelko je ob tej priliki slavil 250. tekmo za barve R. Pred tekmo so njemu in njegovemu tovarišu Fučkarju, ki je odigral danes sto tekmo, izročili lepa, primerna darila. Občinstva je bilo ca. 500. Rapid ima navzile inkasu 1871 Din in klub dejstvu, da so gosti stali le 472 Din, še 41 Din primanjkljaja zaradi previsokih davkov.

Po tej tekmi je tabela mariborskega prvenstva tale:

Zelezničar	3, 3, 0, 0, 7:1	točk 6.
Čakovce	3, 2, 0, 1, 9:4	točk 4.
Maribor	3, 1, 0, 2, 4:9	točk 2.
Rapid	3, 0, 0, 3, 3:9	točk 0.

Kolesarska tekma

SK Zelezničar je priredil danes kolesarsko tekmo. Proga je bila dolga 16 km in je zmagal Rozman.

LJUDSKA POSOJILNICA V LJUBLJANI

registrovana zadr. z neomejeno zavezo

Miklošičeva cesta štev. 6

(v lastni palači)

obrestuje hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri.

Nove vloge, vsak čas razpoložljive, obrestuje po 3%.